

Catalunya Nova

ANY 1.er

Buenos Aires, Març 19 de 1914

Núm. 4

"Catalunya Nova"

Periòdic setmanal d'accló patriòtica

Redacció i administració

PIEDRAS NÚM. 740

Hores d'oficina: de 8 a 10 p. m.

Tota la correspondència adreçar-la a

J. Vilá Estruch

Suscripció: 1.50 trimestre

Cooperadors: quota lliure

Se paga a l'avençada

Redactors i col·laboradors de CATALUNYA NOVA

Aleu (Antoni de P.), Malagarriga (Carles), Martí Dedeu, M. Balmas Jordana, H. Nadal Mallol, Florenci Bassa, Mireia, Gracieta B. de Llorens, J. Vilá Estruch, Medina Onrubia, Ramón Canals, Bonaventura Ramentol, Delfi Dalmau, Pere Redón, Torres Nin, Casals i Bové, Lluís de Montaner, Ll. Tintoré, Eduard Nogué, Angel Boixader, Francesc Fortuny, Joan B. Llonch, Ernest Suñer, Julià Molinari, M. Bandranas, Joan B. Fohn, Nicanor Vázquez.

Corresponsals Redactors

Bahia Blanca, VICTORIA PEREZ Bolivar, FLORENCI BASSA Trenque Lauquen, JOAN LLORENS Santiago de Xile, FRANCISCO GODO Montevideu, ENRIC DE MUR Catriló, F. BOSCH MIRÓ La Plata, LLUIS DÍAZ Pilar (Paraguai), ANTONI CABANYES Mendoza, RICARD RODRÍGUEZ ROY Paraná (Entre Ríos), JOSEP LLENSA Balcarce, JOSEP PONS Sant Martí, VICENS FERRAGUT Catalunya, SETMANARI «RENAIXEMENT»

Perpinyà (Catalunya Francesa), JULI DELPONT i PERE VIDAL La Paz (Bolivia), MEDARDO CHAVES S. Pablo (Brasil), RAMÓN CENDRÉ Panamá, EMILI SALA Rosari, SANTIAGO GOMIS Tandil, JOSEP CARRAU Alejo Ledesma, BENJAMÍ ROCA Rufino, JAUME OTZET Cienfuegos: ANGEL ROIG Guayaquil: P. MASPONS I CAMARASA Canals: JOSEP SERRA Habana: "LA NOVA CATALUNYA" Mèxic: "EL RAT PENAT" Guantánamo: "BLOK CATALONIA" Tucumán: J. ROSÉS ABELLA

Triomf de "Catalunya Nova"

SOPAR D'AFIRMACIO CATALANA

Nostres amics

La crida del nostre dilecte company Lluís Díaz, convocant a tots els qui estimen la llengua catalana per a festejar el resorgiment del seu verb en la premsa fou ben encertada.

Mes val festejar l'aubada d'un jorn esclatant de meravelles que l'apvespre nocturn d'una jornada melangiosa...

El nexa entre 'ls qui redactem aquesta fulla i 'ls corresponsals que laboren per la seva consolidació en tota la república resta ja fet en plaenta afirmació.

CATALUNYA NOVA ja existeix. Malgrat el seu caracter íntim i 'ls tres dies que precediren a la seva preparació, no cal dubtar-ha la festa de família fou hermosa... ens confortá de debó...

Grans mercés, caríssims amics entre ses notes de més simpática recordança, servarem la d'aquest ápat de confirmació d'ideals i sentiments entre tots els qui laborém per el dogma venerable del dret a viurer que té 'l periodie catalá.

L'apunt del fortíssim dibuixant Nicanor Vázquez esboçant la capçalera de la taula on séien els redactors de CATALUNYA NOVA es nostra salutació als amics...

En P. Redón, del comité "R. C.", En Magí Valls, lluitador del "Casal Catalá", nostre company J. Vilá Estruch, En V. Torres Nin que tan bona recordança servém de ses gestes balears, el prosista M. Bandranas, En Manel Burch, convençut propagandista del periodisme modern, En

H. Nadal Mallol, caríssim secretari de Redacció, En M. Balmas Jordana de CATALONIA i confrare d'actuació dilectíssim, En Grimau, En Joan Parera, redactor de la nostra tota la república resta ja fet en publicació.

Després, En J. Molinari de la "Schola Choral Catalana", el mestre N'Ernest Suñer, el seu germá...

Perqué més noms?... Els més amunt apuntats son prove ben palestra de l'esclat de forces intel·lectuals que encoratjaren a nostre setmanari...

Tingueren paraules escrites de fortitut d'En J. Lopez de Gomara, Director de "El Diario Español", d'En Constanci C. Vigil, Director de "Mundo Argentino"; d'En J. B. Clara, director de "La Tarde"... Nostres admirats artistes En Jaume Borrás i l'Andreu Guixer s'adheriren a l'acte, retent profund homenatge a l'ideal d'expansió catalana.

Lletres de felicitació vingueren de tots els indrets... En Josep Pons en nom del nucli d'amics de Balcarce ens adreca un ben escrit missatge ple de fervor i unció doctrinal.

En F. Bosch Miró de Catriló aixís parla en els seus mots finals "Que CATALUNYA NOVA sia per molts anys que ompleni el buit qu's notava en la gran família catalana del Plata". Avant sempre! Visca Catalunya! Visca CATALUNYA NOVA!

De Bahía Blanca, de Rosari, de Tucumán, per tot s'abrandava'l calli patri...

No les transcrivim tots les lletres per manca d'espaci.

Be ho mereixerien les valentes ratlles de les metexes.

Els Telegrames

Una de les més íntimes alegries nostres fou el bon nombre d'adhesions telegráfiques que'ns arribáren escrites en llengua catalana. En homenatge als seus autors els transcrivim literalment "Ja parla la Patria... Que la seva veu ressoni fortament per molts anys". — **Lluís Díaz**, de La Plata.

"Triomfem per la Llibertat Patria. CATALUNYA NOVA serà precursora del triomf". — **Godo de Xile**.

Centre Catalá, de Mendoza, s'adhereix al sopar d'afirmació catalana i desitja jorns de llum a CATALUNYA NOVA". — **Pagés**, president

"Que consti ma reconfirmació al vostre ápat de germanor. Visca CATALUNYA NOVA triomfant. — **Benjamí Roca**, d'Alejo Ledesma.

Companys avant i Visca CATALUNYA NOVA". — **R. Rodríguez**, de Mendoza.

"Adhierome entusiastamente banquete afirmación catalana". — **E. de Mur**, Montevideu.

Devém retrer cordilíssim remerciament a uns i altres... als companys que'ns endreçaren telegrames i lletres... als amics d'aquí i als de fora... Que'ns perdonin sino inserten més adhesions. Els remitents Srs. Falcó, J. Roca, Serra. A tots gran mercés...

CATALUNYA NOVA tant sols te una paraula... L'orgull de la seva obra iniciada i 'l cumpliment dels seus deürers per la Patria...

AGROPEM-NOS

La colectivitat catalana del Plata, pateix un mal crònic, del que difícilment gorirá: el retraïment llur.

Jo no sé quantes tentatives s'han fet per a vencer aquest inconvenient; en els anys que fá que visc aquí, n'hi vist varies: la fundació del "Casal Catalá", del "Institut d'estudis catalans". Se que avans se n'havien assaigat moltes entre altres, la fundació del "Centre Catalá" i totes han obtingut resultat negatiu o molt migrats.

I aixó, que el "Centre Catalá" ha donat, moltes vegades, facilitats i diversions de tota mena per a atraure i agropar als co-regionalis a sa casa, donatiu del espléndit i malaguanyat senyor En Lluís Castells, però ni la magnificència del lloc ni el gest altruista del donant, ni, en fi, lo patriòtic dels ideals catalanistes que alguna hora han embaumat aquell ambient, res, res ha donat resultats profitosos.

Altre tant ha succehit al "Institut d'estudis catalans" i passa amb el "Casal Catalá".

¿Per que serà aixó? Per nostre caràcter i res mes que per nostre caràcter.

Per naturaleça, som aspres. Els vents de la terra i les condicions geològiques de Catalunya, ens fan congriar en nostre temperament una especie de individualisme que la educació social no destrueix de soca arrel, tota vegada que, apesar de les ensenyances apreses, aixís que se'ns frega, surt el "llautó".

Jo he preguntat varies vegades, a coterranis que he trobat aquí en Buenos-Aires, i per les diferents contradades de la República, el perquè d'aquest fenomen, i no me l'han sabut explicar. Els d'aquí la ciutat, quins mes expansius han sigut, han